

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΔΣ)
του Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος (ΤΓΥΠΠ)
της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών (ΣΓΕ)
του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΠΘ)

Το Τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) το οποίο διέπεται από την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία και τον εσωτερικό κανονισμό του ΠΘ. Αντικείμενο του παρόντος ΠΔΣ είναι η παροχή εκπαίδευσης διδακτορικού επιπέδου στα αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα, έτσι ώστε οι πτυχιούχοι του προγράμματος να αποκτήσουν ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο, εμπειρία και τεχνογνωσία για την υιοθέτηση βέλτιστων λύσεων και εφαρμογών στα αντίστοιχα αντικείμενα. Σκοπός του παρόντος ΠΔΣ είναι η εκπαίδευση, μόρφωση και ανάδειξη στελεχών στην επιστήμη της Γεωπονίας σε διδακτορικό επίπεδο, με έμφαση στην ανάπτυξη και προώθηση νέων τεχνολογιών στα συστήματα υδρόβιας ζωικής παραγωγής, καθώς και στη διαχείριση του υδάτινου περιβάλλοντος.

Προϋποθέσεις και διαδικασία Επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων

Το διδακτορικό είναι μία πολυετής και πρωτότυπη έρευνα πάνω σε ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θα παράξει τεκμηριωμένα αποτελέσματα για την επιστήμη και τη γνώση. Προϋπόθεση για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ) σε γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος, είναι η κατοχή:

- α) Πτυχίου Πανεπιστημιακών Τμημάτων της ημεδαπής ή αντίστοιχων της αλλοδαπής με ανάλογη αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ.
- β) Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) του εν λόγω ή αντίστοιχου ΠΜΣ ή ισοδύναμου διπλώματος Πανεπιστημίου του εσωτερικού ή εξωτερικού αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ, με αντικείμενο συγγενές προς αυτό του Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος. Πτυχιούχοι ΤΕΙ ή ισότιμων Σχολών μπορούν να γίνουν δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες μόνο εφόσον είναι κάτοχοι ΜΔΕ.

Η γλώσσα συγγραφής της ΔΔ, αποφασίζεται κάθε φορά από τη ΓΣΕΣ μετά από αιτιολογημένη κοινή αίτηση του επιβλέποντος και του υποψήφιου διδάκτορα. Είναι δυνατή η έναρξη εκπόνησης ΔΔ και από αλλοδαπούς υποψηφίους.

Αίτηση

Οι υποψήφιοι που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές σπουδές προς απόκτηση ΔΔ υποβάλλουν σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στην οποία προσδιορίζουν το θεματικό πεδίο της ΔΔ. Στην αίτησή του ο υποψήφιος θα πρέπει να αναφέρει και το όνομα του μέλους ΔΕΠ του που δέχεται να είναι Επιβλέπων της ΔΔ, ο οποίος θα πρέπει να συνυπογράψει την αίτηση, δηλώνοντας με τον τρόπο αυτό τη σύμφωνη γνώμη του. Ο Επιβλέπων θα πρέπει να ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή ή Επίκουρου Καθηγητή και το γνωστικό του αντικείμενο να ανήκει στο ίδιο γνωστικό πεδίο της ΔΔ. Ο υποψήφιος είναι εκείνος που επιλέγει τον Επιβλέποντα της ΔΔ του, με βάση το γνωστικό της πεδίο που περιγράφεται στην αίτηση.

Κάθε υποψήφιος για εκπόνηση ΔΔ υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος, μαζί με την αίτησή του και πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας των μαθημάτων των βασικών του σπουδών (επικυρωμένο αντίγραφο), επικυρωμένο αντίγραφο του πτυχίου του, επικυρωμένο αντίγραφο του ΜΔΕ, καθώς και βεβαίωση αναλυτικής βαθμολογίας των μεταπτυχιακών μαθημάτων του ΠΜΣ (επικυρωμένο αντίγραφο) της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που έχει παρακολουθήσει επιτυχώς. Επίσης, καταθέτει δύο συστατικές επιστολές, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δύναται να ενισχύσει την υποψηφιότητά του (πτυχία ξένων γλωσσών, ερευνητικές δημοσιεύσεις, κλπ).

Διαδικασία Επιλογής

Οι αιτήσεις των υποψηφίων διδασκόντων διαβιβάζονται από τη Γραμματεία του Τμήματος στη ΓΣΕΣ, μαζί με την εισήγηση - αποδοχή του προτεινόμενου Επιβλέποντα Καθηγητή και τον ορισμό του θεματικού πεδίου της ΔΔ. Στη συνέχεια η ΓΣΕΣ του Τμήματος εξετάζει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για την εκπόνηση ΔΔ. Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να επιβλέπει ταυτόχρονα μέχρι πέντε (5) το μέγιστο υποψήφιους διδάκτορες. Στην περίπτωση που η ΓΣΕΣ

αποφασίσει να κάνει δεκτή την αίτηση του υποψηφίου και έπειτα από σχετική εισήγηση του Επιβλέποντα Καθηγητή και μετά από κοινή πρόταση του Επιβλέποντος και του Υποψήφιου Διδάκτορα, ορίζει Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή (ΤΣΕ) για την επίβλεψη και καθοδήγησή του, στην οποία μετέχουν ο Επιβλέπων και άλλα δύο (2) μέλη, τα οποία μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ του επισπεύδοντος ή άλλου Τμήματος του ιδίου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής, ή αλλοδαπής ή μέλη ΕΠ των ΤΕΙ, ή ερευνητές των βαθμίδων Α΄, Β΄, Γ΄ αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της ΤΣΕ θα πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη ΔΔ του. Η ΤΣΕ, σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα, καθορίζει σε επόμενη ΓΣΕΣ τον τίτλο της ΔΔ και σε κάθε περίπτωση όχι προς το τέλος εκπόνησης της.

Διάρκεια του Προγράμματος - Παρακολούθηση - Εξετάσεις

Η χρονική διάρκεια, για την απόκτηση του ΔΔ, δε μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη και μεγαλύτερη από έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη, από την ημερομηνία ορισμού της ΤΣΕ του υποψηφίου διδάκτορα από τη ΓΣΕΣ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από αιτιολογημένη γραπτή εισήγηση της ΤΣΕ προς τη Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ), καθώς και απόφαση της ΓΣΕΣ, ο μέγιστος χρόνος μπορεί να παραταθεί το πολύ μέχρι ένα χρόνο, ή να δοθεί δυνατότητα αναστολής της φοίτησης για όσο χρόνο διαρκεί ο λόγος της παράτασης και ο οποίος δεν προσμετράται στο χρόνο φοίτησης.

Κάτοχοι ΜΔΕ του ΠΜΣ του Τμήματος ή ισοδύναμου και αντίστοιχου μεταπτυχιακού διπλώματος Πανεπιστημίου του εσωτερικού ή εξωτερικού αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ, υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επιτυχώς τουλάχιστον τρία (3) μαθήματα διδακτορικού επιπέδου (σεμινάρια-atelier), τα οποία εγκρίνονται από τη ΓΣΕΣ, έπειτα από πρόταση της ΤΣΕ και τα οποία δεν πρέπει να ανήκουν στο γνωστικό αντικείμενο του Επιβλέποντα Καθηγητή. Επίσης, στην περίπτωση που η ΤΣΕ το κρίνει απαραίτητο, η ΓΣΕΣ δύναται να εγκρίνει την παρακολούθηση επιπλέον τέτοιων μαθημάτων από τον υποψήφιο, έπειτα από πρόταση της, τα οποία δύναται να ανήκουν και στο γνωστικό αντικείμενο του επιβλέποντα της ΔΔ.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων μπορεί να γίνει και με τη μορφή ατομικής μελέτης (tutoring). Τα μαθήματα αυτά δε θα πρέπει να συντονίζονται από τον Επιβλέποντα της

Διδακτορικής Διατριβής, ενώ στην περίπτωση που πραγματοποιηθούν υπό τη μορφή ατομικής μελέτης (tutoring), δε δύναται να γίνεται επίβλεψη των αντίστοιχων εργασιών από τον Επιβλέποντα του εκάστοτε υποψηφίου διδάκτορα. Επιπλέον, στην περίπτωση ατομικής μελέτης ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να παρουσιάσει την εργασία αυτή ενώπιον της ΤΣΕ του, ενώ παράλληλα ο επιβλέπων της μελέτης αυτής (διδάσκων) οφείλει να τη αξιολογήσει επιτυχώς ή ανεπιτυχώς. Σχετική βεβαίωση παρέχεται στον υποψήφιο.

Εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής

Το ερευνητικό μέρος της ΔΔ μπορεί να εκπονείται στα Εργαστήρια του ΤΓΙΥΠ ή και σε άλλα Εργαστήρια Τριτοβάθμιων Εκπαιδευτικών ή και Ερευνητικών Ιδρυμάτων του εσωτερικού ή του εξωτερικού με ανάλογη άδεια. Όμως, είναι **απαραίτητο** οι υποψήφιοι διδάκτορες να εκπονούν μέρος της ΔΔ διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) έτους στις εγκαταστάσεις του ΤΓΙΥΠ, κατά τη διάρκεια της τριετούς φοίτησης. Την ευθύνη της παρουσίας του υποψηφίου στο Τμήμα την έχει ο Επιβλέπων.

Η ΤΣΕ σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα υποβάλλει ετήσια έκθεση προόδου προς τη ΓΣΕΣ. Στην ετήσια αυτή έκθεση πρέπει απαραίτητως, η ΤΣΕ να αναφέρει τη συγκεκριμένη πρόοδο του υποψηφίου διδάκτορα για το έτος που πέρασε, την ικανοποιητική ή μη πρόοδο της ερευνητικής του εργασίας, καθώς και τον προγραμματισμό των εργασιών του επόμενου έτους.

Η ΔΔ πρέπει να είναι πρωτότυπη ερευνητική εργασία, που να αποτελεί συμβολή στην επιστήμη που διακονεί το Τμήμα. Η πρωτοτυπία και η επιστημονική αξία της διατριβής τεκμηριώνονται από μία (1) τουλάχιστον δημοσίευση του ερευνητικού της μέρους σε έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό με δείκτη απήχησης, πριν από την ορκωμοσία του υποψηφίου διδάκτορα.

Εξέταση της διδακτορικής διατριβής

Ο υποψήφιος, προκειμένου για την εξέταση της διατριβής του, μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της, οφείλει να καταθέσει εγγράφως ένα αντίτυπο στον Επιβλέποντά του. Ο Επιβλέπων πρέπει να καθοδηγεί τον υποψήφιο στην εργασία του και σε συνεργασία με τη ΤΣΕ,

οφείλουν να προβούν στη διόρθωση ενός καθαρογραμμένου αντίτυπου της διατριβής μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημέρα που ο υποψήφιος θα την παραδώσει ολοκληρωμένη εγγράφως στον Επιβλέποντά του.

Για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα, μετά την ολοκλήρωση του συνόλου των υποχρεώσεων του υποψηφίου, ορίζεται από τη ΓΣΕΣ Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή, στην οποία μετέχουν αυτοδικαίως τα μέλη της ΤΣΕ. Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) πρέπει να ανήκουν στο ΤΓΥΠΠ. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, ή μέλη ΕΠ των ΤΕΙ, ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β', Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Όλα τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε τη διατριβή του.

Ο υποψήφιος υποβάλλει επτά (7) βιβλιοδετημένα αντίγραφα της ΔΔ ή ηλεκτρονική μορφή της στον Επιβλέποντα ο οποίος έχει την ευθύνη αποστολής της ΔΔ σε όλα τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής. Η διαδικασία της τελικής αξιολόγησης και κρίσης της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα δεν πρέπει να υπερβαίνει συνολικά τον ένα μήνα, από την ημερομηνία ορισμού της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής από τη ΓΣΕΣ.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος υποχρεούται να προβεί στον ορισμό της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε επόμενη συνεδρίαση της ΓΣΕΣ, από την ημερομηνία κατά την οποία η ΤΣΕ καταθέτει έγγραφο προς τη Γραμματεία, πιστοποιώντας την πληρότητα της διατριβής προς αξιολόγηση και τελική κρίση, καθώς και την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του υποψηφίου διδάκτορα. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος διδάκτορας δεν εξεταστεί από την Εξεταστική Επιτροπή μέχρι και (3) μήνες μετά τη συγκρότησή της, ο ορισμός της Εξεταστικής Επιτροπής ακυρώνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και η διαδικασία επαναπροσδιορίζεται αποφασίζοντας σχετικά η ΓΣΕΣ.

Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία στη συνέχεια, κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή οφείλει να τηρεί πρακτικά, στα οποία περιέχονται απαραίτητως και οι γνώμες όλων των μελών της για την πρωτοτυπία της κρινόμενης διατριβής και για τη συμβολή της στην προαγωγή της επιστήμης. Κατά την αξιολόγηση της ΔΔ κρίνεται το

κατά πόσο συνίσταται στη συστηματική έρευνα ορισμένου ειδικού θέματος που παρουσιάζει επιστημονική ενότητα, αυτοτέλεια και αρτιότητα. Ειδική αιτιολόγηση απαιτείται και στις περιπτώσεις αρνητικής κρίσης μιας διατριβής. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον από τα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Η Εξεταστική Επιτροπή, κρίνοντας το πρωτότυπο του περιεχομένου της διατριβής και το αν αποτελεί ουσιαστική συμβολή στην επιστήμη, μετά δε από την εμφάνιση του υποψηφίου ενώπιον της, συντάσσει το σχετικό Πρακτικό, το οποίο υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος και προτείνει στη ΓΣΕΣ την απονομή του ΔΔ ή τη συνέχιση της προετοιμασίας του υποψηφίου για μια δεύτερη εξέταση ή την απόρριψή του. Η Εξεταστική Επιτροπή δεν έχει νόμιμη ιδιότητα να διορθώσει τη ΔΔ, η οποία τίθεται υπό την κρίση της, όπως έχει κριθεί ως επαρκής από την ΤΣΕ.

Για το χρονικό διάστημα από το πέρας των σπουδών και της επιτυχούς εξέτασης μέχρι την επίσημη διαβεβαίωση - αναγόρευση, χορηγείται στο Διδάκτορα, παράρτημα σπουδών από τη Γραμματεία του Τμήματος με το σύνολο των υποχρεώσεων που εκπλήρωσε και με βεβαίωση στο τέλος ότι ο επίσημος τίτλος θα χορηγηθεί κατά την προσεχή ανακήρυξη. Η προσωρινή αυτή βεβαίωση είναι επίσημο έγγραφο και υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος.

Σε περίπτωση μη έγκρισης της ΔΔ από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, με απόφαση της ΓΣΕΣ και ύστερα από αιτιολογημένη γραπτή εισήγηση της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, θα μπορεί να χορηγείται στον υποψήφιο βεβαίωση ότι εργάστηκε ερευνητικά στο αντίστοιχο γνωστικό αντικείμενο και βεβαίωση παρακολούθησης μαθημάτων.

Προϋποθέσεις - Υποχρεώσεις για την Απόκτηση του ΔΔ

Για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος και την αναγόρευση του υποψηφίου σε Διδάκτορα απαιτούνται:

- 1) Η επιτυχής αξιολόγηση στα προβλεπόμενα μαθήματα (σεμινάρια-atelier), σε συνδυασμό με τη ενεργή συμμετοχή του υποψηφίου διδάκτορα στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος για ένα (1) ακαδημαϊκό έτος.
- 2) Η εκπόνηση, παρουσίαση και επιτυχής κρίση της ΔΔ

3) Το αποδεικτικό (acceptance) μίας (1) τουλάχιστον εργασίας για δημοσίευση σε έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό με δείκτη απήχησης (SCI).

Οι υποψήφιοι, στα πλαίσια των εκπαιδευτικών υποχρεώσεών τους, επικουρούν τα μέλη ΔΕΠ στο εκπαιδευτικό τους έργο για ένα (1) ακαδημαϊκό έτος τουλάχιστον και όχι περισσότερο από δέκα (10) ώρες την εβδομάδα. Ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται, εφόσον του ζητηθεί, να προσφέρει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο Τμήμα.

Ο Επιβλέπων της ΔΔ σε συνεργασία με τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής:

- α) Υποχρεούνται να παρακολουθούν την εξέλιξη του υποψηφίου και την πρόοδο της εργασίας του, συνεδριάζοντας συχνά και
- β) δικαιούνται να συμμετέχουν ως συν - συγγραφείς σε δημοσιεύσεις που θα προκύψουν από τη διατριβή.

Ο υποψήφιος διδάκτορας οφείλει:

- α) Να ακολουθεί τις γενικές κατευθύνσεις που του ορίζει η Συμβουλευτική Επιτροπή
- β) να ενημερώνει συνεχώς και ανελλιπώς τον Επιβλέποντα για την πρόοδο της ΔΔ
- γ) αν επιθυμεί να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα, οφείλει να έχει την έγγραφη έγκριση του Επιβλέποντα της διατριβής του.

Τα πνευματικά δικαιώματα των Διδακτορικών Διατριβών, ή τα πιθανά δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, ή εμπορικής εκμετάλλευσης των εργασιών ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Απαγορεύεται κάθε είδους λογοκλοπή στις εργασίες των μαθημάτων, στις δημοσιεύσεις ή στη συγγραφή των Διδακτορικών Διατριβών, στην επινόηση ερευνητικών δεδομένων και γενικότερα κάθε είδους αντιεπιστημονική συμπεριφορά.

Η αναγόρευση του υποψηφίου σε Διδάκτορα γίνεται από τη ΓΣΕΣ. Ο υποψήφιος υποχρεούται να υποβάλει στη Γραμματεία του Τμήματος δύο (2) πλήρη διορθωμένα αντίγραφα της διατριβής του, μετά την τελική εξέτασή του από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, καθώς και υπεύθυνη δήλωση ότι δεν υπέβαλε τη διατριβή για κρίση σε άλλο Πανεπιστημιακό Ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού. Η διαβεβαίωση και η επίσημη ανακήρυξη των Διδακτόρων γίνεται σύμφωνα με το νόμο. Η καθομολόγηση τελείται από τον Κοσμήτορα της κάθε Σχολής, παρουσία των Πρυτανικών Αρχών, του Διευθυντή του ΠΜΣ και του Προέδρου του Τμήματος.